

памерят в рамките на метагруповата общност, която не им осигурява етническа идентификация на нужното равнище, те са принудени да гледат към етническите параметри на макрообществото. Основателен е въпросът: защо обаче се стига до преферирано самосъзнание не спрямо господствующата нация, а спрямо основното национално малцинство (в конкретния случай - турците). Тук вече се памесва вторият основен фактор - отношенията на макрообществото и неговите институции спрямо циганите. Според широко разпространеното мнение (по-точно - самозаблуждението) българите се отличават с голяма етническа толерантност. Във всеки случай спрямо циганите тя не се проявява и не повсеместно са отхвърляни - както на институционално, така и на битово равнище. Даже думите "циганин", "циганска работа" и т.н. са придобили в българския език определено отрицателна семантична на товаареност. Интересно е да се отбележи, че това отношение към циганите е рожба на новото време. В условията на българската традиционна народна култура циганите се вписват без никакви затруднения - те не само запълват определени икономически ниши, но намират и свое място в общата структура на традиционните вярвания, обичаи, обреди, т.е. налице са етнокултурни взаимодействия, които не отговарят на предпоставената теза за взаимоотношенията "контакт-конфликт" между българи и цигани.

Сблъсквайки се с такова отношение на макрообществото, загубили предишната си етническа самоличност и търсещи съответствувашо общество признание в етническия контекст, т.нр. "турчесещи се" цигани намират своята нова етническа идентификация в лицето на турците - еднонационално малцинство с призната от макрообществото етническа самоличност. Турците, в етническия контекст, се приемат от макрообществото като равностойна на българите общност - нещо, което и на институционално, и на битово равнище е отказано на циганите. Това същността основната причина за процеса на "турчесенето" при циганите, а вече като допълнителни фактори, действуващи в същата посока, могат да се посочат и общата религия, и някои общи елементи от празнично-обредната система, и сходния начин на живот по селата, а в определен смисъл и някои политически фактори.

Доста сходни са причините и факторите, обуславящи вторият случай на преферирано етническо самосъзнание. Става въпрос за т.нр. "българене", т.е. за демонстриране на българско